

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/52/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822200633
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8822200633.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletého T. O., A.. XX.X.XXXX, toho času v I. F. T. Y. H. X., Š. XXX/X, X., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: S. L., A.. XX.X.XXXX Y. U. O., A.. X.X.XXXX, obaja bytom Ž. XXX, na návrh navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa, t a k t o

rozhodol:

- I. Súd u r č u j e , že maloleté dieťa T. O.O., A.. XX.X.XXXX je dieťa o s v o j i t e ľ n é .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia v zmysle výroku tohto rozsudku. V návrhu uviedol, že maloleté dieťa pochádza z družného vzťahu matky S. L., A.. XX.XX.XXXX Y. E. U. O., A.. XX.XX.XXXX, obaja bytom Ž. XXX. Maloleté dieťa T. O., A.. XX.XX.XXXX bolo na základe výchovného opatrenia umiestnené v I. F. T. Y. H. X. uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 8P/81/2020 zo dňa 10.02.2021, ktoré nadobudlo vykonateľnosť 10.02.2021 z dôvodu zanedbávania starostlivosti zo strany rodičov. Maloletý T. O., A.. XX.XX.XXXX W. dňa 10.02.2021 neodkladným opatrením umiestnený v I. F. T. Y. H. X. na základe uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 8P/21/2021 zo dňa 10.02.2021, nakoľko rodičia zanedbávali starostlivosť o maloleté dieťa a k zlepšeniu svojich sociálnych pomerov pristupovali pasívne. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 6P/23/2021 zo dňa 18.03.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť 07.05.2021 a vykonateľnosť 21.05.2021, bola maloletému T. O.O., A.. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v I. F. T. Y. H. X.. Maloleté dieťa bolo do centra pre deti a rodiny umiestnené z dôvodu, že rodičia mu nedokázali zabezpečiť primeranú starostlivosť. Rodičia zanedbávali celodennú starostlivosť o maloletého T.. Na základe uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou sú v I. F. T. Y. H. Q. A. S. umiestnení aj súrodenci maloletého a to B. O.Á., A.. XX.XX.XXXX Y. U. O., A.. XX.XX.XXXX, ktorých rodičia v centre pravidelne telefonicky kontaktujú, osobne navštevujú a zaujímajú sa o ich vývin. Maloletý T. je umiestnený v profesionálnej náhradnej rodine v obci M.. Dieťa malo problémy s adaptovaním sa, nakoľko išlo o veľkú zmenu v jeho živote. Toho času je dieťa adaptované na prostredie profesionálnej náhradnej rodiny. Citovo sa zblížilo najmä s profesionálnou náhradnou matkou. U maloletého T. sú pozorovateľné známky separačnej úzkosti, ktorá sa prejavuje plačlivosťou počas neprítomnosti vzťahovej osoby a jej vyhľadávanie. Maloleté dieťa má osvojený pravidelný denný režim. Spánok v noci je pokojný, v noci sa budí kvôli kŕmeniu. Maloletý je plienkovaný počas celého dňa. Dokáže samostatne chodiť. Hrubá a jemná motorika dieťaťa, vývin reči a vnímanie zodpovedá jeho veku. Je priateľskej povahy, správanie je nekonfliktné. Vo vzťahu k dospelému je dieťa prítulné

a rešpektujúce. Pri sebaobslužných činnostiach dieťa potrebuje pomoc dospelého. Maloletý vykazuje vzhľadom na svoj vek primeraný vývin vo všetkých sledovaných oblastiach s výnimkou aktívnej reči, kde je pozorovateľné mierne oslabenie. Dieťa navštevuje pediatrickú ambulanciu MUDr. M.B. Q. X.. Z ochorení prekonáva bežné detské ochorenia horných a dolných dýchacích ciest. Inak je zdravé. Od umiestnenia dieťaťa eviduje I. F. T. Y. H. X. sporadický telefonický kontakt zo strany rodičov - matky. K osobným návštevám doteraz nedošlo. Prostredníctvom telefonátov je rodičom poskytované informačné poradenstvo. Posledný kontakt Centrum zaznamenalo 07.03.2022. Návrat dieťaťa do prirodzeného rodinného prostredia sa javí ako nereálny, nakoľko rodičia majú oslabené rodičovské zručnosti, a nie je v schopnostiach a možnostiach rodičov poskytovať dieťaťu potrebnú starostlivosť, nakoľko k tomu nemajú vytvorené vhodné podmienky. Rodičia dieťaťa prejavujú záujem, aby im bola poskytnutá pomoc na zlepšenie celkovej situácie v rodine, avšak doposiaľ nepodnikli žiadne kroky k zlepšeniu ich životnej situácie. Nakoľko rodičia od umiestnenia maloletého T. v centre o neho neprejavili skutočný záujem, dieťa v centre ani raz osobne nenavštívili, telefonický kontakt len zo strany matky dieťaťa je sporadický, a k dieťaťu nemajú vytvorené citové väzby navrhol úrade práce vysloviť osvojiteľnosť maloletého dieťaťa.

2. Rodičia s návrhom nesúhlasili.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením sa so správami kolízneho opatrovníka, správou ÚPSVaR Vranov nad Topľou, správou obce Žalobín, správami I. X., oboznámením sa s pripojenými spismi Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 6P/23/2021, 8P/21/2021, 8P/81/2020, 8PPOm/2/2020 a zistil tento skutkový stav veci:

4. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8PPOm/2/2020-6 zo dňa 2.4.2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne zveril maloletého T. O., A.. XX.X.XXXX do starostlivosti I. F. T. Y. H. X.. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že maloleté dieťa bolo v domácom prostredí ohrozené na zdraví a živote.

5. Tunajší súd uznesením č. k. 8P/81/2020 - 19 zo dňa 14.07.2020 uložil maloletému T. O., A.. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie vo forme pobytu Q. I. F. T. Y. H. X. - Y., Š. XXX/X, X. na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.08.2020.

6. V súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 6P/23/2021 bola uznesením zo dňa 18.3.2021 nariadená u maloletého T. O., A.. XX.X.XXXX ústavná starostlivosť v I. F. T. Y. H. X.E.. Rodičia boli zaviazaní platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, na účet I. F. T. Y. H. X.. Právoplatnosť uznesenia nastala dňom 7.5.2021.

7. Matka vo výpovedi uviedla, že býva v spoločnej domácnosti s partnerom- otcom dieťaťa. K dispozícii majú dve izby. Jej príjem pozostáva zo sociálnej dávky vo výške 139€. Partner matky nemá žiaden finančný príjem. O maloletého T. sa telefonicky zaujímali minulý týždeň. Bolo im povedané, aby zavolali tento týždeň a dohodnú si osobnú návštevu. Dnes chcú telefonicky kontaktovať I. F. T. Y. H. X.. Matka si je vedomá vyživovacej povinnosti voči maloletému synovi. Túto povinnosť si rodičia neplnia, keďže im to nedovoľuje ich finančná situácia. Príjem rodiny pozostáva len zo sumy 139€ a z tohto príjmu musia uhrádzať poplatok za elektrinu 85 a za vodu 10€ mesačne.

8. Z výpovede otca vyplýva, že nie je evidovaný na úrade práce. Z evidencie bol vyradený, aktuálne čaká na papiere, aby sa znova mohol zaevidovať. Hľadá si nejakú brigádnicú činnosť, ale je to ťažké, takže momentálne žijú len zo sociálnej dávky, ktorá je vyplácaná matke. So staršími deťmi, ktoré sú umiestnené v I. F. T. Y. H. Q., sú rodičia v kontakte, telefonujú im, aj ich osobne navštevujú niekedy aj každé dva týždne.

9. Kolízny opatrovník v písomnej správe uviedol, že rodičia maloletého dieťaťa S. L., A.. XX.XX.XXXX Y. U. O., A.. XX.XX.XXXX obývajú v obci Ž.A. murovaný príbytok, ktorý pozostáva z dvoch miestností, ktoré sú zariadené najnevyhnutjším nábytkom. Hygiena je na veľmi nízkej úrovni, sociálne zariadenie nie je súčasťou domácnosti. V rodine maloletého dieťaťa nenastal žiadny posun, ani zlepšenie podmienok pre návrat maloletého dieťaťa do domáceho prostredia. Otec maloletého dieťaťa U. O. je toho času nezamestnaný, nie je v evidencii ÚPSVaR Vranov nad Topľou ako uchádzač o zamestnanie a v hľadaní si vhodného zamestnania je pasívny. Matka maloletého dieťaťa S. L.W. vykonáva v obci Ž. menšie obecné práce. Je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi v sume 139,20 eur mesačne. Návrat maloletého dieťaťa

do prirodzeného rodinného prostredia sa javí ako nereálny, nakoľko rodičia majú oslabené rodičovské zručnosti, a nie je v schopnostiach a možnostiach rodičov poskytovať dieťaťu potrebnú starostlivosť, nakoľko k tomu nemajú vytvorené vhodné podmienky. Rodičia dieťaťa prejavujú záujem aby im bola poskytnutá pomoc na zlepšenie celkovej situácie v rodine, avšak doposiaľ nepodnikli žiadne kroky k zlepšeniu ich životnej situácie.

10. Podľa správy obce Ž. bytové podmienky rodičov maloletého sú veľmi nízkeho štandardu. Bývajú v dome, ktorý je vo veľmi zlom stave. Dom pozostáva z dvoch bytových jednotiek. V jednej bývajú rodičia matky a v druhej jednotke býva matka p. S. L. spoločne so svojim druhom p. U. O., ktorý je otcom jej troch synov. Bytové podmienky sa za posledný rok nijako nezmenili. Obaja rodičia si neuvedomujú nutnosť zmeny ich postoja a zlepšenia ich životných podmienok aj napriek vysvetleniam a spolupráci so sociálnymi pracovníkmi obce. Nedokážu pochopiť úlohu rodičovstva, nie sú schopní svojim deťom zabezpečiť dostačujúce podmienky pre ich rozvoj a rast. Obaja rodičia sú nezamestnaní. Momentálne matka poberá dávku v hmotnej núdzi a odrába si aktivačný príspevok. Otec maloletého absolútne nespokupracuje s pracovníkmi obce, ale ani s inými inštitúciami. Po niekoľkých výzvach sa nedokázal znova zaevidovať na ÚPSVaR. Naposledy bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie XX.XX.XXXX pre nespokuprácu.

11. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou potvrdil, že U. O. nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, vyradený bol XX.X.XXXX z dôvodu, že sa v stanovenom termíne nedostavil na úrad bez vážnych dôvodov. Menovaný má možnosť znova požiadať o zaradenie do evidencie.

12. Zo správy I. F. T. H. X. vyplýva, že mal. T. O. bol dňa 02.04.2020 prijatý do ich zariadenia na základe Uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou o neodkladnom opatrení. sp. zn. 8PPOm/2/2020 zo dňa 02.04.2020, vykonateľným dňa 02.04.2020. Od 04.05.2022 evidujú 2 x osobný kontakt zo strany matky. Matka S. L. osobne navštívila mal. dieťa v centre dňa 23.05.2022 a 20.06.2022. Vzťahová väzba medzi matkou a dieťaťom nie je vytvorená. Matka sa o mal. T. začala osobne zaujímať od súdneho pojednávania zo dňa 12.05.2022. Doposiaľ matka mal. dieťa kontaktovala iba telefonicky. Rodičia mal. dieťaťa si vyživovaciu povinnosť neplnia.

Evidencia telefonických kontaktov:

Rok 2020: 28.04.2020, 04.05.2020, 13.05.2020, 18.05.2020, 01.06.2020, 07.07.2020, 20.07.2020, 03.08.2020, 10.09.2020, 21.09.2020, 05.10.2020, 13.10.2020, 20.10.2020, 26.10.2020, 03.11.2020;

Rok 2021: 11.01.2021, 02.02.2021, 10.03.2021, 30.03.2021, 12.04.2021, 18.05.2021;

Rok 2022: 02.02.2022, 07.03.2022, 02.06.2022:

Zhodnotenie prirodzeného rodinného prostredia z pohľadu možnosti návratu dieťaťa do rodiny:

Mal. Dávid je od 01/2022 hlásený v prehľade detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. CDR súhlasí s návrhom na vyslovenie podmienok osvojiteľnosti u mal. T.. Nakoľko po predchádzajúcich skúsenostiach (mal. deti opakovane vyňaté z rodiny, t. č. umiestnené v I. Q. A. S.) a doterajšieho nezájmu matky usudzujú, že rodičia nedokážu zabezpečiť mal. dieťaťu adekvátnu starostlivosť.

13. Podľa § 102 ods. 1 Zákona o rodine na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak :

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

c) ak dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

14. V zmysle § 102 ods. 4 Zákona o rodine o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

15. Podľa § 135 Civilného mimosporového poriadku konaniami vo veciach osvojenia sú konanie o

a) osvojiteľnosti,

b) osvojenie a

c) zverení maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti.

16. V zmysle § 137 ods. 1,2 Civilného mimosporového poriadku návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

17. Podľa § 139 Civilného mimosporového poriadku súd v konaní môže vyslúchnuť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

18. Podľa § 142 Civilného mimosporového poriadku súd na návrh rozsudok o osvojiteľnosti zruší, ak dôjde k zmene pomerov. Návrh možno podať len do času, kým nie je dieťa odovzdané na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

19. Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení mal súd za preukázané, že u maloletého dieťaťa sú splnené podmienky osvojiteľnosti. Maloletý T. bol z rodinného prostredia vyňatý na základe neodkladného opatrenia súdu v čase keď nemal ani dva mesiace a od tej doby bol umiestnený v I. F. T. Y. H. X.. Rodičia za viac ako 2 roky syna osobne nenavštívili, teda medzi nimi a dieťaťom nie je vytvorený pozitívny citový vzťah. Záujem matky o syna spočíval len v telefonickom kontaktovaní. Po prvom pojednávaní, na ktorom rodičia nesúhlasili s návrhom na vyslovenie osvojiteľnosti, bola matka dieťa v zariadení aj osobne navštíviť. Ďalšieho súdneho pojednávania vo veci sa však už rodičia nezúčastnili. Podľa § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine súd musí skúmať, či rodičia počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Po oboznámení sa so správami kolízneho opatrovníka, I. F. T. Y. H. X., obce Ž. a úradu práce bolo možné konštatovať, že rodičia neprejavujú o syna skutočný záujem. Slovné síce prezentujú, že sa chcú o dieťa postarať, ich konanie tomu však nenasvedčuje. Počas dvoch rokov rodičia syna osobne nenavštevovali, takže sa medzi nimi a dieťaťom nevytvorila primeraná citová väzba, dlhodobo si rodičia neplnia súdom uloženú vyživovaciu povinnosť na maloletého a nevynaložili úsilie smerujúce k úprave rodinných, sociálnych pomerov. Obaja rodičia nedisponujú potrebnými rodičovskými zručnosťami, nevedomujú si potrebu zmeny v ich postoji, za posledné obdobie si nijako nezlepšili životné podmienky a nie sú schopní maloletému dieťaťu zabezpečiť podmienky pre jeho zdravý vývoj. S poukazom na splnenie podmienok uvedených v § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine súd rozhodol podľa výroku tohto rozsudku.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.